

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 01
F: 01 478 60 58
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

**URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KOMUNICIRANJE**

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-42/2015/7

Datum: 18. 9. 2015

Zadeva: Predlog št. 6822-195 – prostovoljno darovanje organov po smrti
Zveza: Vaša dopisa št. 092-195/2015/1 z dne 30. 7. 2015 in 092-195/2015/3 z dne 11. 8. 2015

V zvezi s posredovanim predlogom, podanim preko spletnega orodja predlagam.vladi.si glede ureditve prostovoljnega darovanja organov po smrti, vam podajamo naslednjo razlago.

V Uradnem listu Republike Slovenije št. 56 je bil dne 29. 7. 2015 objavljen nov Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (Uradni list RS, št. 56/15; v nadaljnjem besedilu: ZPPDČT). Zakon začne veljati 30 dan po njegovi objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Darovanje delov telesa po smrti natančneje opredeljuje 11. člen, in sicer vsakdo, ki je po zakonu, ki ureja pacientove pravice, sposoben samostojno odločati o zdravljenju, lahko za časa življenja pisno privoli v darovanje ali nasprotuje darovanju delov telesa po smrti (v nadaljnjem besedilu: opredelitev). Drugi odstavek 11. člena tega zakona določa, da se lahko opredelitev poda pri Slovenija-transplant, pri izbranem osebnem zdravniku ali pred pooblaščen osebo organa ali organizacije, ki s Slovenija-transplant sklene pisni odgovor za zbiranje opredelitev.

Opredelitev se poda na obrazcu, ki mora vsebovati podatke, navedene v tretjem odstavku 11. člena ZPPDČT in se evidentira v zbirki podatkov, ki jo upravlja Slovenija-transplant. Lahko se poda tudi elektronsko, v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko poslovanje in elektronski podpis. Opredelitev lahko oseba kadarkoli prekliče na način, kakor je predviden za podajo opredelitve. Če oseba ne more podati pisne opredelitve, se lahko opredeli tudi ustno v prisotnosti izbranega osebnega zdravnika in dveh polnoletnih prič, skupaj z navedbo razloga nezmožnosti, kar je treba dokumentirati na obrazcu za opredelitev tako, da izjavo podpišejo izbrani osebni zdravnik te osebe in prič.

V sedmem odstavku 11. člena tega zakona je določeno, da obrazec za opredelitev, način in postopek opredelitve, postopek zapisa in izbrisa podatkov v zbirki podatkov ter postopek seznanitve z opredelitvijo, predpiše minister, pristojen za zdravje, kar vzpostavlja pravno podlago za sprejetje ustreznega podzakonskega akta.

Za poslano pobudo, da bi v vsako slovensko družino poslali pismo, s katerim bi ljudi ozaveščali o darovanju človeških organov po smrti ter jim priložili tudi izjavo za opredelitev, se vam

najlepše zahvaljujemo. Ker se v Sloveniji soočamo z zelo nizkim številom pravno formalno opredeljenih darovalcev, bi vsekakor želeli, da se v register vpiše več ljudi. Iz literature in študij, opravljenih v drugih državah je znano, da je za učinkovit program darovanja pomembno predvsem ozaveščanje, čvrst nacionalni okvir s strokovnimi in organizacijskimi smernicami za izvajanje tega programa, jasna zakonodaja in upoštevanje etičnih načel ter zaščita človekovih pravic. Na tem mestu je treba poudariti, da je Slovenija na vseh navedenih področjih zelo aktivna. Vendar imamo glede pošiljanja pisem na dom določene pomisleke. Poleg etičnega zadržka (nekateri bi namreč lahko pošiljanje tovrstnih pisem razumeli kot vsiljevanje tuje volje), obstaja tudi finančni argument proti pošiljanju pisem na dom, utemeljen na praktičnem primeru. In sicer pred nekaj leti so v Nemčiji izvedli enak projekt, ki pa razen ogromnih izdatkov, ni prinesel ne bistvenega napredka niti novih opredeljenih darovalcev.

Na podlagi vsega zgoraj navedenega na Ministrstvu za zdravje zavzemamo stališče, da gre v primeru prostovoljnega darovanja organov po smrti za strogo osebno odločitev, zato menimo, da podan predlog ni sprejemljiv in ga na Ministrstvu za zdravje iz tega razloga ne sprejmemo.

Ne nazadnje bi radi poudarili, da smo v Sloveniji zelo aktivni na področju ozaveščanja prebivalcev. Slovenija-transplant se odziva na vse pobude različnih skupin in posameznikov z namenom povečanja ozaveščanja o darovanju človeških organov po smrti, seveda vse v okviru strokovnih dejstev in neprofitnega marketinga.

Pri morebitnem odgovoru na naš dopis vas prosimo, da se sklicujete na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Helena Petek-Kos
sekretarka

Mojca Grabar
vodja Pravne službe

Vročiti:

- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana, po e-pošti: gp.ukom@gov.si